

Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijai

2026 m. liepos 23 d., Nr. 26-119AR

DĖL VIRŠSUTARTINIŲ PASLAUGŲ APMOKĖJIMO

Lietuvos verslo konfederacija (toliau – LVK), atstovaudama Lietuvos nacionalinės sveikatos sistemos dalyves – privačias asmens sveikatos priežiūros įstaigas (toliau – įstaigos), dėkoja Sveikatos apsaugos ministrui už konstruktyvią diskusiją ir pozityvų privataus sveikatos priežiūros sektoriaus vaidmens vertinimą. LVK vertina bendrą supratimą, jog privačios sveikatos priežiūros įstaigos yra svarbi nacionalinės sveikatos sistemos dalis, prisidedanti prie paslaugų prieinamumo užtikrinimo pacientams. Atsižvelgdama į tai, jog pagal asmens sveikatos priežiūros paslaugų apmokėjimą reglamentuojančius teisės aktus¹ viršsutartinės paslaugos apmokamos suėjus kiekvienam metų ketvirčiui, LVK kreipiasi į Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministeriją (toliau – SAM), prašydama užtikrinti, kad Valstybinė ligonių kasa (toliau – VLK) apmokėtų visas 2026 m. II ketvirtį įstaigų suteiktas viršsutartines paslaugas.

2026 m. įstaigos sąžiningai ir atsakingai teikia sveikatos priežiūros paslaugas pagal realius pacientų poreikius, remdamosi teisėtu lūkesčiu, jog visos suteiktos paslaugos bus tinkamai apmokėtos iš PSDF biudžeto lėšų. 2026 m. I ketvirtį didžioji dalis viršsutartinių paslaugų buvo apmokėta, kas sustiprino šį lūkestį ir leido įstaigoms neatsisakyti nė vieno paciento bei užtikrinti nepertraukiamą paslaugų teikimą.

2026 m. birželio 3 d. Lietuvos Respublikos Seimo Sveikatos reikalų komiteto (toliau – SRK) posėdyje², atsakydamas į LVK klausimą dėl viršsutartinių paslaugų apmokėjimo 2026 m. II, III ir IV ketvirčiais, VLK direktorius G. Bendorius paaiškino, jog *„bendroji politinė valia yra apmokėti visas viršsutartines paslaugas pagal tvarką“*.

LVK taip pat vertina, jog SAM ir LVK susitikimo metu buvo aptartas viršsutartinių paslaugų apmokėjimo klausimas ir prieita bendros nuomonės, kad svarbu užtikrinti pacientų galimybę gauti visas reikalingas sveikatos priežiūros paslaugas ir kad šios paslaugos būtų tinkamai apmokėtos.

Kartu LVK atkreipia dėmesį, jog 2026 m. balandžio 22 d.³ SRK posėdyje VLK direktorius G. Bendorius patvirtino, jog 2026 metų I ketvirtį PSDF gavo viršplaninių pajamų. Be to, praktikoje dalis įstaigų neįvykdo sutarčių visu planuotu mastu – tai, jog dalis sutarčių 2026 metais nėra vykdomos ir yra sutaupymų jau patvirtino VLK atstovė 2026 m. birželio 3 d. SRK posėdyje. LVK ragina SAM įvertinti visas turimas finansines galimybes – viršplanines PSDF biudžeto pajamas, susidariusią kitų išlaidų straipsnių ekonomiją bei Sveikatos draudimo įstatymo 23 straipsnyje numatytas PSDF biudžeto rezervo panaudojimo galimybes – siekiant užtikrinti viršsutartinių paslaugų apmokėjimą.

LVK pabrėžia, kad įstaigų suteiktos viršsutartinės paslaugos yra suteiktos privalomuoju sveikatos draudimu apdraustiems asmenims įvykus draudiminių įvykių, t. y., pacientams suteiktos viršsutartinės paslaugos yra draudiminiai įvykiai, apmokami PSDF lėšomis, kaip tą įtvirtina Lietuvos Respublikos sveikatos draudimo įstatymo 5 straipsnis. Pacientai, susimokėję privalomojo sveikatos draudimo įmokas, turi teisėtą ir pagrįstą lūkestį, jog jiems bus laiku prieinamos PSDF lėšomis

¹ SAM 2006-12-22 įsakymas Nr. V-1113 „Dėl Asmens sveikatos priežiūros paslaugų apmokėjimo tvarkos aprašo patvirtinimo“; SAM 2005-04-27 įsakymas Nr. V-304 „Dėl Brangiųjų tyrimų ir procedūrų išlaidų apmokėjimo tvarkos aprašo patvirtinimo“

² 2026-06-03 Sveikatos reikalų komiteto posėdis ir klausymai <https://www.youtube.com/watch?v=MIDFQf5tI84>

³ 2026-04-22 Sveikatos reikalų komiteto posėdis <https://www.youtube.com/watch?v=Otj3IUff0qA>

kompensuojamos paslaugos. Viršsutartinių paslaugų neapmokėjimas tiesiogiai pažeistų šių pacientų teises į prieinamas ir savalaikes sveikatos priežiūros paslaugas, lemtų ilgėjančias laukimo eiles, didintų riziką, kad ligos bus diagnozuojamos ir gydomos pavėluotai, o tai neišvengiamai blogintų pacientų sveikatos būklę ir gydymo prognozes. Tokia situacija keltų sisteminę grėsmę sveikatos priežiūros paslaugų prieinamumui ir kokybei, todėl šiems pacientams suteiktų paslaugų visiškas ir savalaikis apmokėjimas yra būtinas.

LVK taip pat atkreipia dėmesį, jog Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas 2026 m. sausio 7 d. sprendimu pripažino 2025 m. SAM įsakymus, nustatančius viršsutartinių paslaugų apmokėjimo tvarką, neteisėtais. Nepaisant to, pakartotinai priimti įsakymai iš esmės atkartojo tą patį turinį. Atitinkamai, LVK prašo Ministro peržiūrėti šių įsakymų nuostatas.

Atsižvelgiant į tai, bei išreikštą politinę valią apmokėti visas viršsutartines paslaugas, LVK prašo SAM pavesti VLK apmokėti visas įstaigų 2026 m. II ketvirtį suteiktas, tačiau iki šiol neapmokėtas viršsutartines asmens sveikatos priežiūros paslaugas, įskaitant B ir C dalis. LVK yra įsitikinusi, kad tiek teisiniu, tiek vertybiniu požiūriu pacientams faktiškai suteiktos ir medicininio požiūriu būtinos paslaugos turi būti visiškai ir savalaikiai apmokėtos PSDF biudžeto lėšomis.

Tikimės konstruktyvaus dialogo ir operatyvaus šio klausimo sprendimo.

Pagarbiai

Generalinė direktorė

Ineta Rizgelė